

Gürcistan Ekonomisi, I.Çeyrek

Salgın ve kontrol altına alma önlemleri nedeniyle ekonomik büyüme yavaşladı:

- 2019'un ilk çeyreğinde %5,0 olan tahmini ortalama reel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyüme oranı, 2020 yılının aynı döneminde yıllık bazda % 1,5'e geriledi. Salgın, Gürcistan ekonomisi üzerinde Mart ayında önemli bir etki yarattı ve ekonominin yıllık bazda % -2,7 daralması ile geçmiş yılların olumlu ekonomik gidişatında kesintiye yol açtı;
- Bir önceki yılın Mart ayına göre reel büyüme inşaat ve bilişim sektörlerinde kaydedildi.

Çekirdek ve manşet enflasyondaki yavaşlama Aralık 2019'dan bu yana devam etmektedir:

- Tüketici fiyatları Mart ayında aylık bazda %0,7 arttı ve yıllık enflasyon, merkez bankası hedefi olan %3'ün üzerine çıkarak %6,1 seviyesinde gerçekleşti. Hedefin aşılması, son dönemlerde nominal döviz kurundaki değer kaybının enflasyona olan etkisinden kaynaklanmıştır;
- Yıllık çekirdek enflasyon* %3,7 artarken, tütün hariç yıllık çekirdek enflasyon** %3,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu da yıllık manşet enflasyonun kısmen kalıcı olduğuna işaret etmektedir;
- Yıllık enflasyonun dökümünde:
 - o Gıda ve alkolsüz içecekler, %6,1 oranındaki yıllık genel enflasyona en büyük katkıyı oluşturdu. Fiyatlar, enflasyona 4,18 puan ekleyerek %13,4 oranında arttı;
 - o Catering hizmetlerindeki artışın (%10,3) etkisiyle, restoranlar ve oteller kalemi enflasyonu Mart ayında 0,4 puan artırdı;
- Diğer taraftan,
 - o Eğlence ve kültür manşet enflasyonu 0,16 puan aşağı çaktı;
- Öte yandan, imalat sanayiinde yurtiçi ÜFE, 2019 yılı Mart ayına göre %5,5 artmış ve bu da yıllık genel yurtiçi ÜFE'deki değişime 4,89 puanlık (toplamın %78'i) bir katkı sağlamıştır;
- Yıllık yurtiçi ÜFE'deki değişimin %39'u, fiyatları %8,1 oranında artış gösteren gıda ürünlerinden kaynaklanmaktadır. Gıda ürünleri için İthalat Fiyat Endeksi (İFE) yıllık bazda %15,1 artmıştır ve bu da tüketici gıda enflasyonu ve dolayısıyla manşet enflasyon üzerinde güçlü bir maliyet baskısı olduğuna işaret etmektedir.

**Çekirdek enflasyon; gıda ve alkolsüz içecekler, enerji, resmi tarifeler ve nakliye (belirli tarifeler) tüketici sepetinden hariç tutularak hesaplanır.*

***** Çekirdek enflasyon; gıda ve alkolsüz içecekler, tütün, enerji, resmi tarifeler ve nakliye (belirli tarifeler) tüketici sepetinden hariç tutularak hesaplanır.*

Dış ticaret açığı özellikle ihracatın azalması nedeniyle kötüleşti:

- 2020 yılının ilk çeyreğinde, Gürcistan'ın mal dış ticaret hacmi yıllık bazda %2,7 daralarak 2,773,9 milyon ABD doları olarak gerçekleşti;
- İhracat 778,2 milyon ABD doları olurken (%5,9 azalma) ^{***}, ithalat ise 1.995,8 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşti. (%1,4 düşüş);
- Dış ticaret açığı %1,7 oranında artarak 1,217,6 milyon ABD doları olmuştur. Dış ticaret hacmindeki payı %43,9'dur;
- AB ülkelerine yapılan ihracat 165,4 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş (2019'un ilk çeyreğine göre %16 daha düşük) ve toplam ihracatın yaklaşık beşte birine ulaşmıştır. Bu arada, ithalat 477,9 milyon ABD doları olmuş (%3,5 düşüş) ve toplam ithalattaki payı %24 olarak gerçekleşmiştir;
- CIS ülkelerine yapılan ihracat 351,9 milyon ABD doları olarak gerçekleşerek (%16 azalış) toplam ihracatın yaklaşık yarısını oluştururken, ithalat 625,4 milyon ABD doları olmuş (%8,5 artış) ve toplam ithalat içinde %31'lik bir pay elde etmiştir;
- İhracat pazarının yoğunlaşması daha yüksektir: ihracatta ilk beş ticaret ortağının toplam ihracat içindeki payı %57,8 olmuştur. En büyük ortaklar Azerbaycan (toplamın %15,7'si), Çin (%12,8) ve Rusya (%11,7) olarak gerçekleşmiştir;
- İthalatta ilk beş ticaret ortağının toplam ithalat içindeki payı %52,2'dir. En büyük ortaklar Türkiye (%17,4), Rusya (%10,5) ve Azerbaycan (%9,2) olmuştur.

**** Yeniden ihracat hariç olmak üzere, ihracat yıllık bazda %1,7 daralmış ve 539,5 milyon ABD doları olmuştur.*

Tüketici kredileri çok yavaş büyürken, kurumsal krediler önemli ölçüde genişledi:

- Mart 2020 itibarıyla ticari bankaların toplam aktifleri, 2019 yılının aynı ayına göre %27,2 artarak (Yıl başından bu yana %6,2 yükseliş) ve 50,1 milyar GEL seviyesine ulaşmıştır;
- Toplam kredi portföyü %30 artarak 34 milyar GEL tutarına ulaşmıştır. Yıllık bazda, hanehalkı kredileri (bireysel girişimciler hariç) %19 artarken (14,8 milyar GEL), tüketici kredileri %12,3 oranında büyüme kaydetmiş ve 4,2 milyar GEL olmuştur;
- Kurumsal kredi portföyü (bireysel girişimciler dahil) %40 büyümüş ve 19,2 milyar GEL seviyesinde gerçekleşmiştir. Büyümenin ana itici güçleri, endüstriye verilen krediler (büyümenin %26'sı), inşaat (%17) ve gayrimenkule dayalı işlemler (%16) olmuştur;

- Takipteki kredilerin (NBG metodolojisi) toplam krediler içindeki payı, Mart 2019'a göre 1,5 puan daha düşük olarak %4,4 olarak gerçekleşmiştir;
- Finansal olmayan borçluların (bireyler ve tüzel kişiler) mevduat portföyü yıllık bazda %24 artışla 29,7 milyar GEL olmuştur. Ana itici güçler, büyümenin sırasıyla %38 ve %14'ünü oluşturan bireylerin ve tüzel kişilerin vadeli mevduatlarıdır. Toplam mevduat büyümesinin %28'ini bireylerin vadesiz mevduatı oluştururken, tüzel kişilerin vadesiz mevduatı toplam büyümenin %20'sini oluşturmuştur;
- Toplam mevduatın dolarizasyonu %67 olurken, bireysel mevduat için %77 ve tüzel kişiler için %55 olarak gerçekleşmiştir;
- Raporlama döneminde sektörün Aktif Getirisi oranı (ROA) %-7,1, Özkaynak Getirisi oranı (ROE) %-64,4 olarak gerçekleşmiştir. Negatif getiriler, önemli ölçüde yüksek kredi zararı karşılıklarının etkisiyle oluşmuştur.

NBG, sıkı para politikasından kademeli olarak çıkmaya başladığını Nisan toplantısında duyurdu:

- Gürcistan Merkez Bankası (NBG), 2020'nin ilk çeyreğinde politika faizini %9'da tutmuş, ancak Para Politikası Kurulu (PPK) 29 Nisan 2020'de toplanarak yeniden finansman oranını 0,50 puan düşürerek %8,5'e indirmiştir;
- NBG'ye göre, lojistik kısıtlamaların tetiklediği arz faktörleri önümüzdeki aylarda enflasyonda düşüşü geciktirecek, ancak salgına bağlı olarak iç ve dış talepteki keskin düşüş yıl boyunca enflasyon üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturacaktır;
- Talepte beklenen düşüşü göz önüne alan PPK, sıkı para politikasından kademeli olarak çıkmaya başladığını duyurdu;
- Mevcut belirsizlik seviyesinden kaynaklanan likidite riskinin ekonomiye sağlanan krediyi sınırlandırmaması için, NBG tarafından hem ticari bankalar hem de mikrofinans-mankuruşlarına likidite sağlamak amacıyla swap işlemleri başlatıldı.

Uyarı Notu: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.